

TEKNISK-ØKONOMISKE MODELLER I SMARTGRIDS

-

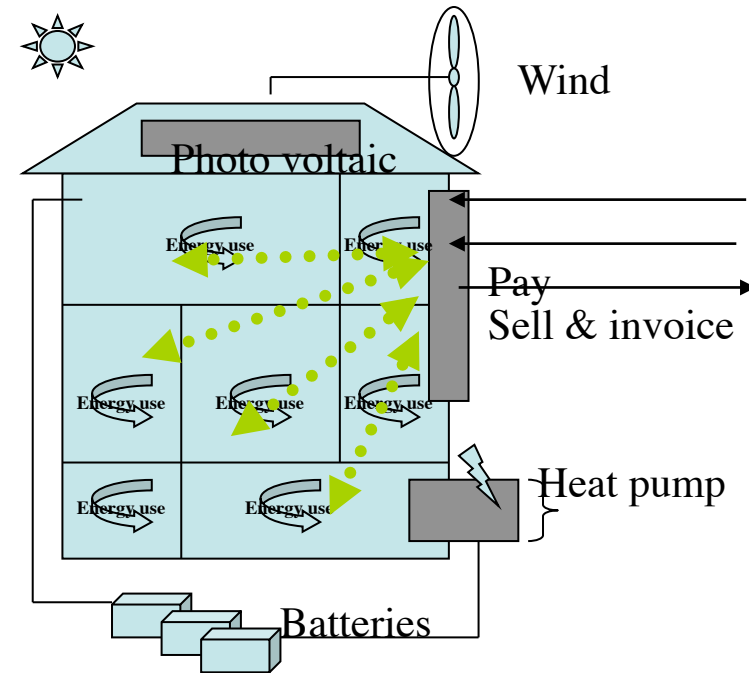
Hvordan “produksjonsplanlegge”
sluttbrukerfleksibiliteten for å skape
gevinster?

Smartgridkonferansen 2013 - Trondheim

Stig Ødegaard Ottesen

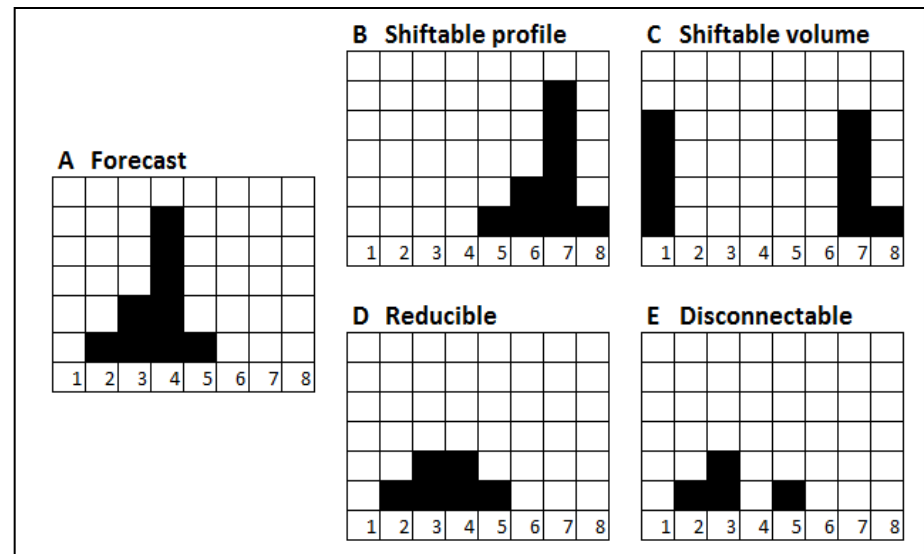
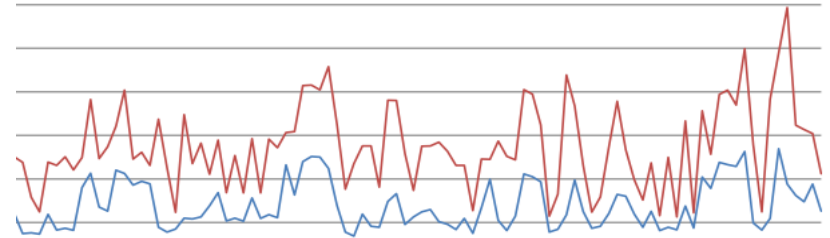
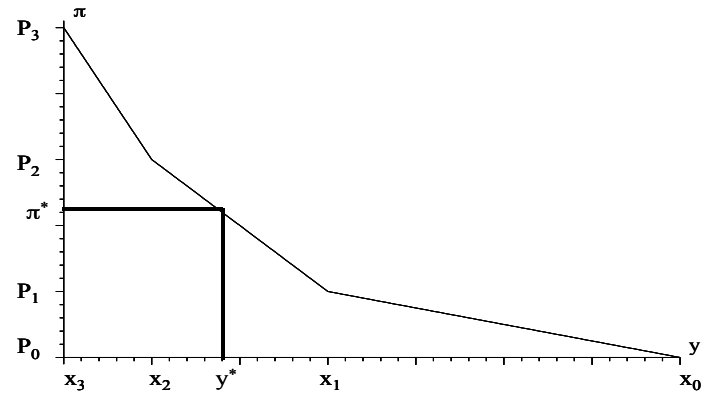
Problemstilling

- Sluttbruker med fleksible energiresurser (last, produksjon/konvertering, lager)
- Elpriser som varierer
- Automatisk styring og kontroll
- Deltakelse i sluttbrukermarkedet
- **Hvordan finne en optimal plan for utnyttelse av ressursene for neste dag?**
- Trenger en modell som minimerer kostnadene og tar hensyn til
  - Tekniske, komfortmessige og økonomiske restriksjoner
  - At all informasjon ikke er kjent på beslutningstidspunktet

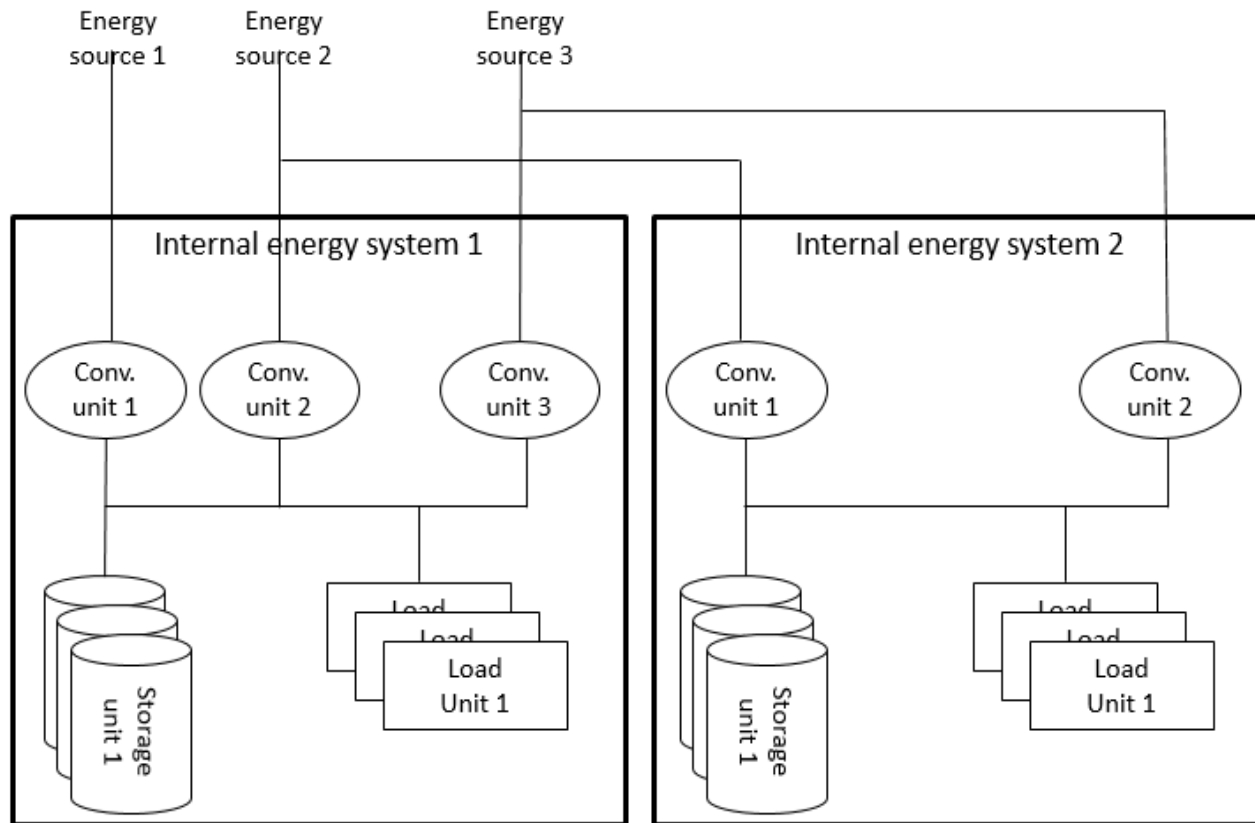
Hvordan modellere last?

- Økonomenes angrepsvinkel
- Ingeniørenes angrepsvinkel
- Må finne et hensiktsmessig nivå som gjenspeiler fysisk underliggende energisystem

Hvordan modellere internt energisystem?

- Flexibilitetspotensiale ligger også i samspill mellom elektrisk og termisk system

Optimeringsmodell

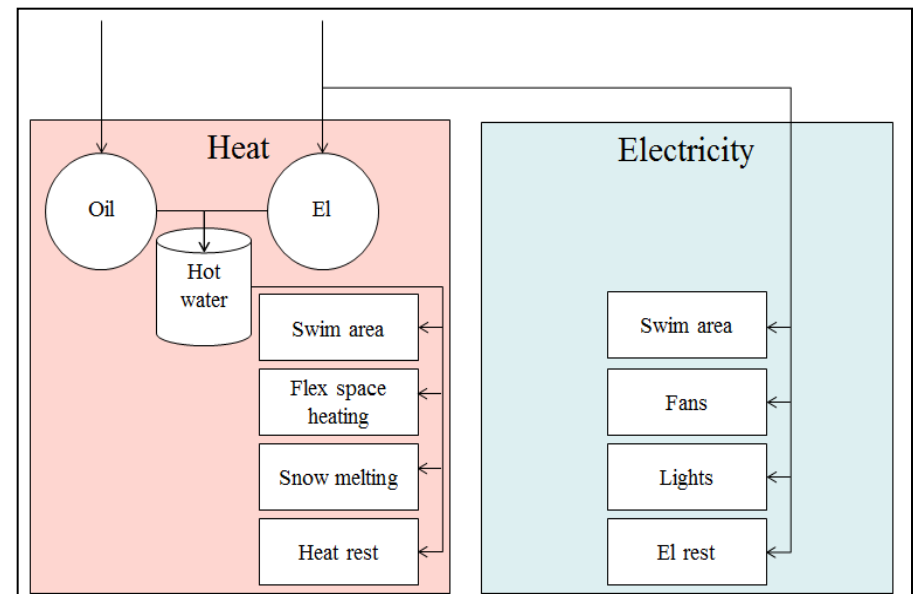
- Stokastisk blandet heltallsmodell (SMIP):
- Målfunksjon: Minimer kostnader

$$\min z = \sum_{s \in S} R_s \cdot \left[\begin{aligned} & \sum_{a \in A} \sum_{t \in T} P_{a,t,s}^{energy} \chi_{a,t,s}^{net-in} + \sum_{a \in A} P_a^{cap} \chi_{a,s}^{cap} + \sum_{y \in Y} \sum_{o \in O} \sum_{t \in T} \alpha_{o,y,t,s}^{start} G_{y,o}^{startup} + \\ & \sum_{d \in D^C} \sum_{y \in Y} \sum_{t \in T} X_{d,y} \varphi_{d,y,t,s} - \sum_{a \in A} \sum_{t \in T} P_{a,t}^{sales} \chi_{a,t,s}^{net-out} \end{aligned} \right]$$

- Under forutsetning at økonomiske, komfortmessige og tekniske restriksjoner er oppfylt:
  - Energikilder
  - Lastenheter
  - Konverterere
  - Lagere
  - Energisystembalanser

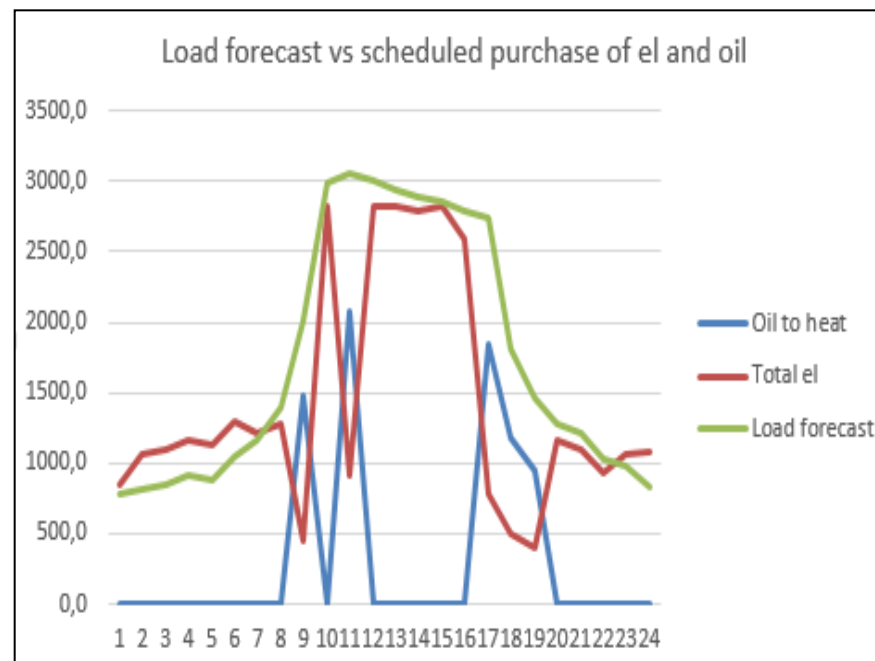
Case-studie

- Statsbyggs bygg for Høgskolen i Østfold – Halden
- Internt energisystem deles i el og varme
- Varmtvannskonverterere basert på el eller olje
- Flyttbare laster
- Reduserbare laster
- Et lite varmelager

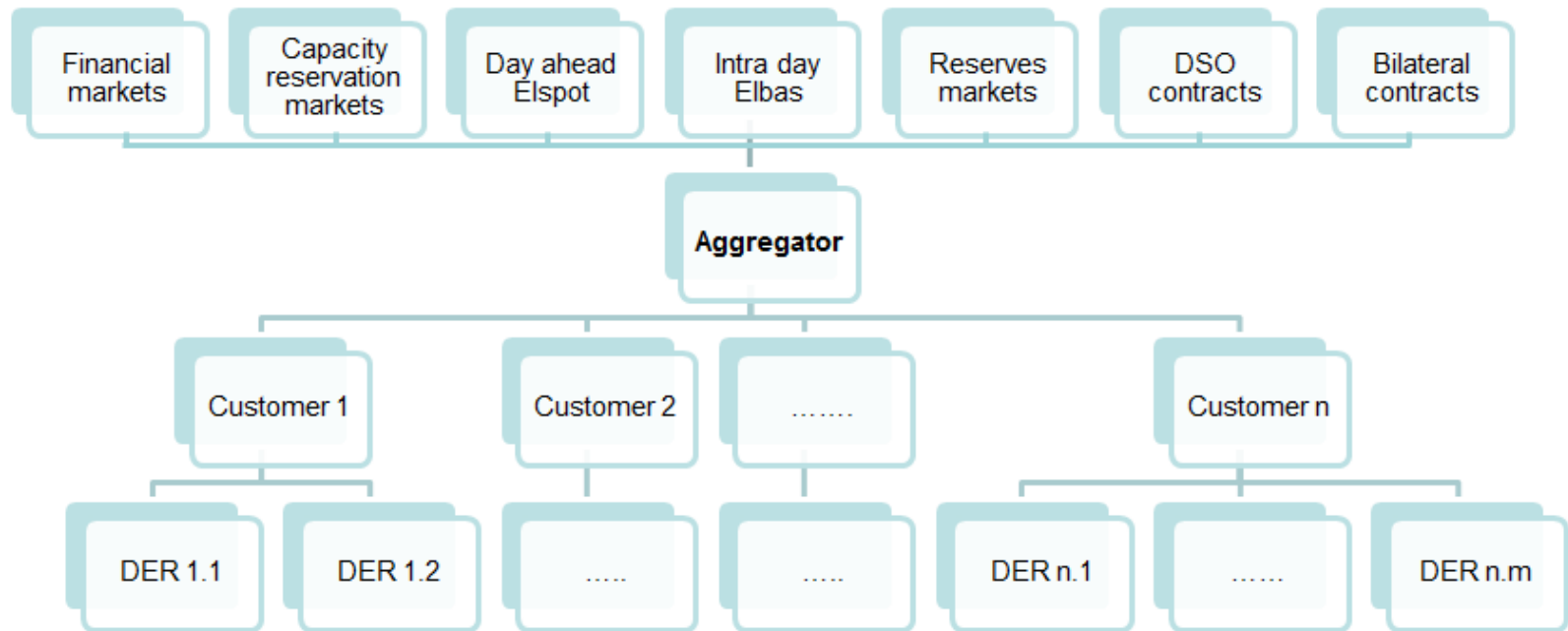
Case-studie resultater

- **Fleksibiliteten brukes til**
  - Å utnytte elprisvariasjoner over døgnet
  - Å utnytte prisvariasjoner mellom el og olje
  - Å redusere toppeffekt
- **Netto kostnadsbesparelser**
  - 1000 NOK på energi ett døgn
  - 15.000 NOK på effektledd

Videre arbeid

- Optimal budgivning i elspot
- Optimal portefølje håndtering i ulike markeder
- Forretningsmodeller og kontraktsdesign for å stimulere til deltakelse av sluttbrukerfleksibilitet

Takk for oppmerksomheten

Stig Ødegaard Ottesen

Research scientist, PhD candidate,

Norwegian University of Science and Technology, Institute
for Industrial Economics and Technology Management,

NCE Smart Energy Markets,

+47 90973124,

stig.ottesen@ncesmart.com

www.ncesmart.com